

CZYTAJ PO POLSKU

poziom zaawansowany – C1

NATASZA GOERKE
Paralele

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI
Wewnątrz góry lodowej

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

Czytaj po polsku

NATASZA GOERKE

Paralele

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

Wewnątrz góry lodowej

NR 152

Czytaj po polsku

Materiały pomocnicze do nauki
języka polskiego jako obcego

NATASZA GOERKE

Paralele

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

Wewnątrz góry lodowej

Edycja dla zaawansowanych (poziom C1)
Tom 6

Wydanie III

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego • Katowice 2014

Redaktor serii: Kultura i Język Polski dla Cudzoziemców
Małgorzata Kita

Recenzent wydania pierwszego
Kalina Bahneva

Redaktorzy naukowi
Romuald Cudak, Wioletta Hajduk-Gawron, Jolanta Tambor

Natasza Goerke – prozaiczka i poetka, urodziła się w 1960 r. w Poznaniu. Studiowała języki orientalne – zna między innymi sanskryt i język tybetański. Długo podróżowała po krajach Wschodu, co znajduje odzwierciedlenie w jej twórczości. W 2003 roku nominowana została do nagrody literackiej Nike. Obecnie mieszka w Hamburgu.

Jej pierwsze opowiadania ukazały się na łamach „bruLionu” i „Czasu Kultury”. W 1994 r. wydana została jej pierwsza książka – zbiór opowiadań pt. *Fraktale*, w 1997 – *Księga Paszтетów*, a następnie: *Pożegnania plazmy* (1999) oraz *47 na odlew* (2002).

Jej twórczość określana jest jako surrealistyczna, groteskowa, postmodernistyczna, filozoficzna, ironiczna, śmieszna, a zarazem smutna. Goerke konstruuje prozę, która doskonale bawi wysmakowanym humorem, ale też zmusza do refleksji i zastanowienia nad absurdalnością zastanych i strywializowanych prawd. Autorka pozwala czytelnikowi czerpać satysfakcję z przedstawionych prostym językiem pokładów filozofii, odkrywania zakamuflowanych mitów i toposów, odczytywania stylizacji i parodii. W jej miniopowiadaniach widać ogromny dystans do rzeczywistości, ale jednocześnie zakorzenienie w niej.

Wszystkie te cechy sprawiają, że twórczość pisarki sprawia problemy interpretacyjne – trudno ją jedno-

znacznie sklasyfikować, nie można jej jednak nie docenić.

„Groteskowo-ironiczne teksty w zasadzie nie mają tematu. Ich akcja rozgrywa się wszędzie i nigdzie. Są impresją, zlepkiem dziwnych postaci, nawiązań kulturowych i literackich. Pisarka nie oszczędza żadnego aspektu życia społecznego. Odślania absurdalność sztuki, uczuć, małżeństwa, a nawet... wizyty u ginekologa. Udowadnia, że świat składa się z pustych znaków, etykiet, które można dowolnie nakładać w zależności od potrzeb”.

(„Gazeta Wyborcza” [Łódź], nr 114, 18.05.2005, str. 8)

Natasza Goerke – prozaist and poet, she was born in 1960 in Poznan. Natasza was studing oriental languages, and then she was traveling for a long time across Middle East countries, what is reflected in her works. Sanskrit and Tibetan language were also known to her among other languages. In 2003 she was nominated for The Nike Award, the biggest Polish award for the best book. At present Natasza Goerke lives in Hamburg.

Her first stories were published in “bruLion” (“Draft”) and “Czas Kultury” (“Time of the Culture”). In 1994 her first book was published – collection of stories titled *Fraktale (Fractals)*, in 1997 – *Księga Pasztetów (Book of Pates)*, and next *Pożegnania plazmy (1999) (Farewells to plasma)*, also *47 na odlew (2002) (47 for moulding)*.

Her work is described as surrealistic, grotesque, post-modernistic philosophic, ironic, funny and sad at the same time. Goerke constructs proze which amuses with sophisticated humour, but also demands reflection and wondering about the absurdity of fossilised and vulgarized truths. Author lets the reader get the satisfaction form the presented in simple language layer of philosophy, discovering camouflaged myths and toposes, reading stylizations and parody. In her short stories can be

seen huge distance to reality, and at the same time the state of being enrooted in it.

All these features make her work hard to interpret and classify, but she can not be underestimated.

“Grotesque-ironic texts do not have a subject, as a rule. Their action takes place everywhere and nowhere. They are impression, collection of strange characters, links to culture and literacy. Writer do not save any of social life aspect. She uncovers the absurdity of art, feelings, signs, labels which can be used according to the needs”.

(„Gazeta Wyborcza” [Łódź], no. 114, 18.05.2005, p. 8)

Natasza Goerke – Schriftstellerin und Dichterin, geboren in 1960 in Posen. Sie studierte orientalische Sprachen und danach reiste sie viel durch die Ostenländer, was in ihrem Schaffen wiedergespielt wird. Sie kann u.a. Sanskrit und tibetanische Sprache. Im Jahr 2003 wurde sie für den polnischen literarischen Preis Nike nominiert. Heutzutage wohnt sie in Hamburg.

Ihre erste Erzählungen erschienen in den Zeitschriften „bruLion“ („Entwurf“) und „Czas Kultury“ („Zeit der Kultur“). In 1994 wurde das erste Buch – eine Sammlung von Erzählungen unter dem Titel *Fraktale*, in 1997 – *Księga Pasztetów* (*Das Buch der Pasteten*), dann *Pożegnanie plazmy* (*Abschied vom Plasma*) (1999) und *47 na odlew* (*47 für den Abguß*) (2002) veröffentlicht.

Ihr Schaffen wird als surrealistisch, grotesk, postmodern, philosophisch, ironisch, lustig und auch traurig bestimmt. Goerke konstruiert Prosa, die ausgezeichnet mit dem Humor amüsiert und dabei auch zur Reflexion und Überlegung die Absurdität der existierten und vereinfachten Wahrheiten zwingt. Die Autorin erlaubt dem Leser die Zufriedenheit mit den einfach dargestellten Philosophien zu schöpfen, die Erfindung der versteckten Mythos und Topoi, das Lesen der Styliesierung und Parodie. In ihren Minierzählungen sieht man eine große

Distanz der Realität gegenüber, aber gleichzeitig Einwurzeln in der Realität.

Alle Eigenschaften bewirken, dass das Schaffen der Autorin Interpretationsprobleme bereitet und schwierig für eindeutiges Sortieren ist. Es kann aber nicht unterschätzt werden.

„Die grotesk-ironische Texte haben eigentlich kein Thema. Ihre Handlung findet überall und nirgends statt. Sie sind eine Impression, eine Mischung aus komischen Figuren, kulturellen und literarischen Zusammenhängen. Die Schriftstellerin spart keine Sichtweise des Gesellschaftslebens. Sie zeigt die Absurdität der Kunst, Gefühle, Ehe und sogar des Besuchs beim Frauenarzt. Sie beweist, dass die Welt aus leeren Zeichen besteht, Etiketten, die man beliebig abhängig von den Bedürfnissen aufträgt“.

(„Gazeta Wyborcza“ [Łódź], Nr. 114, 18.05.2005, S. 8)

Spis treści

Natasza Goerke	5
Natasza Goerke: Paralele (Opracowała Maria Czempka-Wewióra)	11
Ćwiczenia	25
Ryszard Kapuściński	51
Ryszard Kapuściński: Wewnątrz góry lodowej (Opracowała Małgorzata Smereczniak)	57
Ćwiczenia	75
Klucz do ćwiczeń	95

Tłumaczenie na język angielski: Bartosz Czajkowski
Tłumaczenie na język niemiecki: Barbara Marciniak-Jędrzejczak
Redakcja: Agnieszka Plutecka
Projekt okładki: Marek Francik
Redakcja techniczna: Małgorzata Pleśniar
Korekta: Lidia Szumigala
Łamanie: Edward Wilk

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 1644-0552
ISBN 978-83-226-1698-7
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-059-4
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie III. Ark. druk. 3,25. Ark. wyd. 3,5.
Papier offset. kl. III, 90 g Cena 8 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

Materiały pomocnicze do nauki języka polskiego jako obcego

Seria

CZYTAJ PO POLSKU

jest właśnie dla Ciebie, jeśli:

- ✓ znasz język polski na poziomie podstawowym, średnim lub zaawansowanym,
- ✓ chcesz poznać najważniejsze dzieła literatury polskiej, zanim po nie sięgniesz w oryginale,
- ✓ chcesz wzbogacić słownictwo, które jest niezbędne do czytania literatury,
- ✓ zamierzasz zdawać egzamin certyfikacyjny z języka polskiego.

Książkę opracowano z uwzględnieniem standardów wymagań egzaminacyjnych Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego

poziom zaawansowany – C1

CENA 8 ZŁ
(+ VAT)

Więcej o książce

ISSN 1644-0552
ISBN 978-83-8012-059-4